Dosarul nr. 2a-2671/25 (2-20155323-02-2a-28072025)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător N. Lupașcu.

D E C I Z I E

04 martie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Dimitriu Serghei și Hristina Craveț
Grefierul Victoria Parneac

examinând în ședință de judecată publică, cererile de apel declarate de către SRL ”Nagoltrans” reprezentată de către avocatul Aliona Palamari și de către Oprea Victor reprezentat de către avocatul Liliana Bînzari,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2024, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL ”Nagoltrans”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Nagoltrans” împotriva lui Oprea Victor privind încasarea datoriei, penalității contractuale, dobînzii de întîrziere, venitul ratat, compensarea cheltuielilor de judecată, -

A C O N S T A T A T:

I. Pretențiile reclamantului:

1. La data de 09 decembrie 2020, SRL ”Nagoltrans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oprea Victor privind încasarea datoriei, penalității contractuale, dobânzii de întârziere, venitului ratat, compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 30 decembrie 2017 reclamantul ”Nagoltrans” SRL având calitatea de locator și pârâtul Oprea Victor având calitatea de locatar, au încheiat contract de locațiune, conform căruia

locatorul a transmis, iar locatarul a primit în folosință și posesie temporară automobilul Mercedes E 220 cu numărul de înmatriculare *****, fapt confirmat prin actul de predare 30 decembrie 2017.

3. Conform pct.9.7 din contractul de locațiune, dacă locatarul nu restituie automobilul închiriat la data stabilită în contract, acesta este obligat să achite plata chiriei pentru toate zilele în care a reținut automobilul peste termenul de locațiune.

4. Potrivit actului de predare primire a automobilului, întocmit la 10 martie 2018, automobilul menționat s-a aflat la locatar pe un termen de 70 zile (30.12.2017 - 10.03.2018).

5. Punctul 4.1 din contract prevede că plata locațiunii constituie 1 260 lei/zi, respectiv plata totală pentru chirie este de 88 200 lei.

6. Având în vedere faptul că locatarul a achitat suma de 12 500 lei, fapt indicat în actul de restituire a automobilului, suma restantă pentru chirie este în mărime de 75 700 lei.

7. Conform pct. 8.1.8 locatarul se obligă să restituie automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în aceiași stare în care i-a fost transmis, ținând cont de uzura normală a automobilului.

8. Potrivit actului de restituire a automobilului, automobilul sus menționat avea următoarele deteriorări: caroserie, bara de protecție față, bara de protecție spate, aplicație prag drept, căptușeală roată față dreapta.

9. Conform raportului de evaluare a pagubei executat de către ”Exauto-Plus”, prejudiciul material cauzat reclamantului de către pârât, constituie suma de 7 212,62 lei, fiind expediată telegramă în adresa acestuia pentru a participa la examinarea mijlocului de transport.

10. Din sensul pct.8.1.4 rezultă că locatarul se obligă să achite chiria conform contractului și orice altă plată la care va fi obligat.

11. Suma totală care pârâtul o datorează reclamantului este în mărime de 82 912, 62 lei.

12. În opinia reclamantului pârâtul prin acțiunile sale ilegale, încalcă normele de drept material care reglementează executarea obligațiilor de către participanții la circuitul civil, stipulate în art. 1251, art. 858, art. 901, art. 992 Cod civil, care reiterează că prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară, sau în folosință posesiune temporar, iar acesta se obligă să plătească chirie. Contractul reprezintă un acord de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturile juridice. Temeiul executării rezidă în existența unei obligații, iar obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit. În cazul neexecutării obligației, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea

necorespunzătoare sau tardivă.

13. Pîrîtul Oprea Victor nu și-a onorat obligațiile contractuale. Respectiv reclamantul are dreptul să se adreseze în instanța de judecată, pentru a încasa datoria de bază, prejudiciul material, penalitățile și cheltuielile de judecată.

14. Conform pct. 9.1 al contractului de locațiune, locatarul poartă răspundere pentru achitarea în termen a chiriei locațiunii, fiind obligat să achite penalitate în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întîrziere, din suma neachitată în termen.

15. Potrivit art.7 alin.(4) Cod civil (redacția până la 01 martie 2019), în cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura întinderea drepturilor obligațiilor părților, precum orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

16. Având în vedere că contractul de locațiune este încheiat anterior intrării în vigoare a Codului civil modernizat, reclamantul este în drept să solicite plata dobînzii de întîrziere (în temeiul art. 619 Cod civil în redacția în vigoare pînă la 01 martie 2019) pentru perioada întârziată.

17. Cuantumul dobînzii de întîrziere pentru perioada 10 martie 2018 – 28 februarie 2019 ce urmează a fi încasată de la pîrît constituie suma de 9 273, 72 lei.

18. Totodată reclamantul are dreptul de a solicita și încasarea penalității contractuale în temeiul art. 624 Cod civil (în redacția în vigoare pînă la 01 martie 2019), pentru 180 de zile întîrziere, cuantumul penalității contractuale de 0.3% , constituie 40 878 lei.

19. Conform alin. 9.3 din contract, dacă la restituire, automobilul este într-o stare înrăutățită și urmează să fie reparat, locatarul este obligat să achite suma venitului ratat pentru perioada în care automobilul s-a aflat la reparație. Venitul ratat pentru o zi este egal cu suma chiriei pentru o zi. Avînd în vedere că automobilul închiriat din data restituirii 10 martie 2018 și pînă la data examinării de către expert 16 martie 2018 a fost în imposibilitate de a fi folosit conform destinației se consideră ca venit ratat argumentat care este în mărime de (10 zile x 1 260 lei) 12 600 lei.

20. Astfel, solicită reclamantul a încasa de la Oprea Victor în beneficiul ”Nagoltrans” SRL, suma de 40 878 lei cu titlu de penalitate contractuală, suma de 82 912, 62 lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 9 273,72 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere, suma de 12 600 lei cu titlu de venit ratat, suma de 4 369,95 lei cu titlu taxă de stat, suma de 3 500 lei cu titlu cheltuielilor de judecată pentru serviciile juridice și suma de 200 lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile de expertiză.

II. Poziția instanței de fond:

21. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ”Nagoltrans” S.R.L.

22. S-a încasat de la Oprea Victor în beneficiul ”Nagoltrans” S.R.L. suma de 75 700 lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 9 273,72 lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și cheltuieli de judecată compuse din: suma de 2 549,21 lei cu titlu de taxa de stat proporțional pretențiilor admise, suma de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, cerințele s-au respins ca neîntemeiate.

III. Solicitarea apelantului:

23. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanței, la 29 iulie 2024, în termen legal, avocatul Liliana Bînzari în interesele lui Oprea Victor declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată

24. La fel, la data de 26 august 2024, avocatul Aliona Palamari în interesele SRL ”Nagoltrans” a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

IV. Argumentele participanților la proces:

25. În motivarea cererii de apel, avocatul Liliana Bînzari în interesele lui Oprea Victor a indicat că, apelantul nu este de acord cu concluziile instanţei de fond expuse în hotărârea contestată, consideră hotărârea una neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

26. Notează că, contractul de locaţiune din 30 decembrie 2017 nu conţine nici o clauză despre faptul că termenul locaţiunii ar putea fi stabilit sau prelungit pe termen nelimitat.

27. În acelaşi timp, contractul de locaţiune din 30 decembrie 2017 conţine o multitudine de clauze, care indică asupra faptului că durata locaţiunii se stabileşte în termeni clari, certi - cu dată şi oră de începere a termenului, precum şi cu dată şi oră de sfârşit al termenului de locaţiune. În pct.8.2.2 prevedere dreptul locatarului să solicite prelungirea termenului de locaţiune. Însă prelungirea termenului contractului de locaţiune se va face în termeni concreţi, cu indicarea datei concrete până la care se prelungeşte contractul de locaţiune. Această clauză confirmă valoarea celorlalte clauze din contractul de locaţiune, care indică asupra faptului că termenul de locaţiune trebui să fie stabilit în termeni concreţi - cu dată şi oră de începere şi dată şi oră de sfârşit al termenului. La fel, în caz de prelungire a termenului de locaţiune, în mod obligatoriu se va întocmi o anexă a contractului de locaţiune, care să indice în mod expres asupra prelungirii termenului de locaţiune.

28. După cum rezultă din materialele cauzei, termenul contractului de locaţiune a fost de 3 (trei) zile cu începere din 30.12.2017 ora 15.10 şi pînă la

02.01.2018 ora 15.10, aşa cum e prevăzut în pct.3.1 din contract.

29. Stabilirea concretă a termenului contractului de locaţiune are o importanţă majoră pentru soluţionarea litigiului, or în funcţie de aceasta se pot explica şi da apreciere obiectivă comportamentelor părţilor contractului de locaţiune.

30. Astfel, în cazul în care locatarul nu respectă termenul de locaţiune al contractului, locatorul a prevăzut mai multe mecanisme/clauze pentru apărarea drepturilor sale.

31. Astfel, în cazul în care locatarul întârzie să restituie automobilul, pentru fiecare oră de întârziere va achita o penalitate în mărime de 25% din valoarea chiriei pentru o zi. Această penalitate se calculează pentru cel mult trei ore consecutive de întârziere. În cazul în care locatarul a depăşit peste trei ore timpul restituirii automobilului, va achita o penalitate în mărime egală cu valoarea chiriei pentru o zi, stabileşte pct.9.8.

32. În cazul în care termenul de restituire a automobilului va depăşi 12 ore şi locatarul nu înştiinţează locatorul, ultimul este în drept să sesizeze organele de poliţie, stabileşte pct.9.9 din contract.

33. La caz, nu poate fi reţinută afirmaţia reprezentantului reclamantului SRL ”Nagoltrans” că Oprea Victor a solicitat prelungirea termenului de locaţiune (în special, pe termen nelimitat) al automobilului de model MERCEDES E220 cu n/î ***** deoarece: contractul de locaţiune stabileşte în mod expres că termenul de locaţiune trebuie să fie determinat în mod cert prin dată şi oră de începere a termenului de locaţiune şi dată şi oră de sfârşit al termenului de locaţiune. Iar reprezentanta reclamantului nu a prezentat nicio probă în susţinerea afirmaţiei sale.

34. Mai indică că, instanţa de judecată ignoră argumentul lui Oprea Victor că a restituit automobilul în termenul stabilit de contract şi anume, la data de 02 ianuarie 2018, aşa cum acesta constituia sfârşitul termenului de locaţiune al mijlocului de transport de model MERCEDES E220 cu n/î *****.

35. Susține că, în mod inexplicabil instanţa de judecată a reţinut că contractului de locaţiune i-ar fi fost aplicabilă prevederea din pct.4.3, conform căreia, la solicitarea locatarului, locatorul este în drept să accepte plata chiriei la sfârşitul perioadei de locaţiune.

36. Această concluzie a instanţei de judecată este contradictorie cu concluzia sa referitor la termenul locaţiunii, or în acest sens a conchis că termenul de locaţiune a fost de 3 zile, cu începere din 30 decembrie 2017 şi cu sfârşit la 02 ianuarie 2018.

37. Urmând logica acestei concluzii, era necesar ca Oprea Victor să facă plata sumei de 3 780 lei pentru chiria automobilului de model MERCEDES E220 cu n/î ***** pe data de 02 ianuarie 2018, ceea ce nu se atestă.

38. Cu referire la plata sumelor de bani şi inadvertențele dintre data efectuării plăţii sumei de 3 780 lei (30.12.2017), dar prezentarea unui bon fiscal din 16

martie 2018 atât în original cât şi copie, care au fost ignorate de către instanţa de judecată, solicită să se reţină următoarele. Ambele părţi afirmă că Oprea Victor a achitat suma de 3 780 lei la data de 30 decembrie 2017.

39. Apelantul Oprea Victor a afirmat că bonul, care i-a fost eliberat la 30 decembrie 2017, ce confirma achitarea sumei de 3 780 lei pentru 3 (trei) zile de locaţiune a fost capsat la exemplarul contractului său şi a rămas în torpedoul a/m MERCEDES E220 cu n/î *****, fiind transmis către SRL ”Nagoltrans” împreună cu a/m.

40. Un detaliu important, omis de instanţa de judecată este că, la cererea de chemare în judecată reclamantul SRL ”Nagoltrans” a prezentat copia bonului fiscal pentru suma de 3 780 lei eliberat la 16 martie 2018, iar la contractul original a lui Oprea Victor a prezentat bonul fiscal pentru suma de 3 780 lei la data de 16 martie 2018, care nu este COPIE. În continuare, Oprea Victor nu are bonul fiscal pentru suma de 3 780 lei din 30 decembrie 2017, deoarece a rămas împreună cu exemplarul contractului său în posesia reclamantului “Nagoltrans” SRL împreună cu mijlocul de transport de model MERCEDES E220 cu n/î *****, ceea ce e explicabil.

41. În motivarea cererii de apel, avocatul Aliona Palamari în interesele SRL ”Nagoltrans” a invovcat că, hotărîrea contestată este ilegală şi neîntemeiată, în partea ce ţine de respingerea încasării din contul pârâtului a prejudiciului material, a penalităţii de întârzere, a venitului ratat, precum şi compensarea taxei de stat, în cuantum deplin,

42. Între părţile litigioase, există obligaţii reciproce, ce derivă din contractul de locaţiune din 30 decembrie 2017.

43. În partea ce ţine de încasarea prejudiciului material, ţine să precizeze că, potrivit pct.8.1.8 al contractului menţionat, locatarul se obligă să restituie automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în aceiaşi stare în care i-a fost transmis, ţinând cont de uzura normală a automobilului.

44. Potrivit actului de restituire a automobilului, mijlocul de transport sus menţionat avea următoarele deteriorări: caroserie, bara de protecţie faţă, bara de protecţie spate, aplicaţie prag drept, căptuşeală roată faţă dreapta.

45. Potrivit pct.9.2. din contract, dacă locatarul restituie automobilul într-o stare înrăutăţită, cu deteriorări şi/sau lipsuri, este obligat să repare prejudiciul material cauzat locatorului.

46. În caz de astfel de situaţii, părţile, de comun acord, stabilesc că automobilul va fi examinat de către o întreprindere specializată în evaluarea prejudiciului pentru stabilirea pagubei materiale.

47. Astfel, conform raportului de evaluare a pagubei executat de către „Exauto-Plus”, prejudiciul material cauzat reclamantului de către pârât, constituie suma de 7 212,62 lei, fiind expediată telegramă în adresa acestuia pentru a

participa la examinarea mijlocului de transport

48. Pârâtul deşi nu a recunoscut vinovăţia în comiterea delictului, nu a prezentat careva probe, ce ar demonstra o altă întindere a prejudiciului. în lipsa unor probe combative, instanţa de judecată nu poate să nu accepte argumentele expuse de reclamant. Prin urmare, instanţa de judecată urma să admită cerinţa nominalizată în mărime de 7 212,62 lei, cu titlu de prejudiciu material, precum şi cheltuielile pentru expertiză, care sunt legale.

49. Cu pivire la pretenţia privind încasarea penalităţii de întârziere în mărime de 40 878 lei, subliniază faptul că, potrivit pct. 9.1 al contractului de locaţiune, locatarul poartă răspundere pentru achitarea în termen a chiriei locaţiunii, fiind obligat să achite penalitate în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întîrziere, din suma neachitată în termen.

50. Astfel, ţine să specifice faptul că pârâtul nu şi-a onorat obligaţiile de plată pentru chiria automobilului, prin urmare ultimul a fost pus în întârziere.

51. Ţinând cont că datoria contractuală a fost constatată prin probatoriul anexat la materialele cauzei, instanţa urma să admită şi pretenţia nominalizată, or, suma penalităţii de 40 878 lei, derivă din prevederile contractuale, fiind calculată pe o perioadă de 180 zile.

52. Totodată, precizează că prevederile 924 alin. (4) Cod civil actualizat, nu sunt aplicabile speţei, or, raporturile juridice dintre părţi au apărut la 30 decembrie 2017, fiind aplicabile prevederile legale în vigoare pînă la 01 martie 2019.

53. În aceste circumstanţe, instanţa neîntemeiat a respins pretenţia nominalizată, invocând că reclamantul nu dispune de dreptul de a solicita dobândă de întârziere, precum şi penalitate de întîrziere, or, acest fapt nu este interzis de legislaţia în vigoare.

54. Cu privire la venitul ratat, stabilit în mărime de 12 600 lei, accentuează că, potrivit 9.3 din contract, dacă la restituire, automobilul este într-o stare înrăutăţită şi urmează să fie reparat, locatarul este obligat să achite suma venitului ratat pentru perioada în care automobilul s-a aflat la reparaţie. Venitul ratat pentru o zi este egal cu suma chiriei pentru o zi.

55. Avînd în vedere că automobilul închiriat din data restituirii 10 martie 2018 şi pînă la data examinării de către expert 18 martie 2018 a fost în imposibilitate de a fi folosit conform destinaţiei se consideră ca venit ratat argumentat care este în mărime de (10 zile x 1260 lei) 12 600 lei.

56. Cu privire la argumentul instanţei de judecată, prin care se invocă lipsa probatoriului care să confirme venitul ratat suportat, ţine să precizeze că perioada imposibilităţii folosirii automobilului conform destinaţiei se confirmă prin actul de examinare a autovehiculului, care este o probă directă.

57. Reprezentantul apelantului SRL ”Nagoltrans” avocatul Aliona Palamari, fiind prezent în ședința de judecată, a solicitat respingerea apelului depus de Oprea

Victor, admiterea apelului depus în interesele SRL ”Nagoltrans”, casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

58. Reprezentantul apelantului Oprea Victor avocatul Liliana Bînzari, fiind prezent în ședința de judecată, a solicitat respingerea apelului depus de SRL ”Nagoltrans”, admiterea apelului depus în interesele lui Oprea Victor, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

V. Aprecierea instanței de apel:

59. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei și argumentele cererilor de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră apelul declarat de avocatul Liliana Bînzari în interesele lui Oprea Victor neîntemeiat și pasibil respingerii, iar apelul declarat de avocatul Aliona Palamari în interesele SRL ”Nagoltrans” întemeiat și pasibil admiterii, reieșind din următoarele motive.

60. În conformitate cu art.385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanțe.

61. Prevederile art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, stipulează că instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

62. Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

63. Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

64. Din textul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

65. Dispozițiile art.386 Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, normele

de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată. O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

66. În conformitate cu art.387 Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională, a interpretat eronat legea, a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.

67. Potrivit art.373 alin.(1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

68. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

69. În contextul celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 Cod de procedură civilă în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

70. Totodată, Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

71. Aşadar, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că apelul declarat de avocatul Liliana Bînzari în interesele lui Oprea Victor este neîntemeiat și pasibil respingerii, iar apelul declarat de avocatul Aliona Palamari în interesele SRL ”Nagoltrans” urmează a fi admis, cu emiterea unei noi hotărâri în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material, reieșind din următoarele considerente.

VI. Circumstanțele de fapt ale cauzei:

72. În cadrul examinării cauzei în ordine de apel, Colegiul civil a stabilit că,

la 30 decembrie 2017, între Oprea Victor, în calitate de locatar, și SRL ”Nagoltrans” în calitate de locator, a fost încheiat contractul de locațiune privind transmiterea/primirea în folosință și posesiune temporară a automobilului de model „Mercedes E220”, cu numărul de înmatriculare ***** (f.d.10-11, 74-75).

73. Conform pct.3.1 din contractul citat, termenul locațiunii a fost stabilit de 3 zile, începând cu data de 30 decembrie 2017, ora 15:10 și expira la data de 02 ianuarie 2018, ora 15:10.

74. Conform pct.4.1 al contractului menționat, plata locațiunii (chiria) pentru o zi (24 ore), constituie 1 260 lei.

75. Punctul 4.3 din contract prevede că plata locațiunii se va face la sfârșitul perioadei de locațiune.

76. Reclamantul susține că pârâtul Oprea Victor a restituit automobilul de model „Mercedes E220”, cu numărul de înmatriculare *****, peste termenul stabilit în contract, și anume la data de 10 martie 2018, însă nu a efectuat plata în întregime, așa cum prevede pct. 4.3. din contract, pârâtul achitând doar 12 500 lei.

77. Astfel, reclamantul pretinde că pentru neexecutarea obligaților de plată a pârâtului, de la ultimul urmează a se încasa datoria restantă la plata locațiunii pentru perioada 30 decembrie 2017- 10 martie 2018, în mărime de 75 700 lei.

78. Potrivit art.513 alin.(1), (2) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin. (1).

79. Conform art.514 Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

80. Prevederile art. 666 Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019) stipulează că, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

81. În conformitate cu art.602 alin. (1), (2) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), în cazul în care nu execută obligaţia, debitorul este ţinut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedeşte că neexecutarea obligaţiei nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

82. Prevederile art.875 Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019) stabilesc că, prin contractul de locaţiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părţi (locatar) un bun determinat individual în folosinţă temporară sau în folosinţă şi posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

83. Potrivit procesului-verbal de predare-primire a automobilului la contractul de locațiune din 30 decembrie 2017, ora 15:10, cît și poziției pârâtului, se confirmă faptul că locatorul SRL ”Nagoltrans” a predat automobilul de model

„Mercedes E220”, cu numărul de înmatriculare *****, iar locatarul Oprea Victor a primit în locațiune acest automobil în stare tehnică bună. La primirea automobilului, defecțiuni și/sau neajunsuri nu s-au stabilit (f.d.12).

84. Conform actului de predare - primire (restituirea automobilului) din 10 martie 2018, se atestă că locatarul Oprea Victor a restituit automobilul de model „Mercedes E220”, cu numărul de înmatriculare *****. La fel în același act a fost efectuată mențiunea că locatarul a rămas dator pentru chirie cu suma de 75 700 lei, iar automobilul a fost restituit de locatar cu defecțiuni (f.d.12)

85. La 21 aprilie 2020 și 05 mai 2020, SRL ”Nagoltrans” a expediat în adresa debitorului/ apelant reclamația prealabilă prin care îl informează despre necesitatea stingerii datoriei restante de 75 700 lei la plata chiriei pentru folosința bunului, însă plicul a fost restituit cu mențiunea ”plecat” /f.d.22-23, 24/.

86. Astfel, *cu privire la cerința privind încasarea sumei datoriei cu titlu de chirie a automobilului*, Colegiul civil remarcă că instanța de fond corect a constatat că în virtutea obligațiilor asumate în temeiul Contractului de locațiune a mijlocului de transport din 30 decembrie 2017, SRL ”Nagoltrans” este în drept să ceară de la pârâtul/apelant Oprea Victor chiria pentru întreaga perioadă în care ultimul a utilizat mijlocul de transport chiar și după expirarea termenului pentru care locațiunea a fost convenită. Or, prin clauza inserată la pct. 9.7 din contract părțile au convenit că dacă locatarul nu restituie automobilul închiriat la data și ora stabilită în contract, acesta este obligat să achite plata chiriei pentru toate zilele în care a reținut automobilul peste termenul de locațiune.

87. Corespunzător, 70 zile x 1 260 lei (plata chiriei pentru o zi, conform pct. 4.1 din contract) reprezintă suma de 88 200 lei. Ținând cont de faptul că potrivit argumentelor reclamantului pârâtul a achitat suma de 12 500 lei, fapt confirmat, suma restantă pentru locațiune constituie 75 700 lei.

88. Prin urmare, întrucît din actul de predare-primire/restituire a mijlocului de transport semnat la 10 martie 2018, între SRL ”Nagoltrans” și Oprea Victor rezultă că ultimul a restituit mijlocul de transport în posesia locatorului la 10 martie 2018, astfel exercitând cu titlu de locatar posesia și folosința automobilului de model „Mercedes E220”, cu numărul de înmatriculare ***** pe perioada 30.12.2017 – 10.03.2018, potrivit argumentelor reclamantului pârâtul a achitat suma de 12 500 lei, instanța de fond în mod just a concluzionat că SRL ”Nagoltrans” este în drept de a solicita, iar Oprea Victor este obligat să achite în beneficiul SRL ”Nagoltrans” suma de 75 700 lei cu titlu de datorie contractuală.

89. Colegiul civil apreciază drept nefondate și lipsite de suport juridic afirmațiile apelantului cu privire la faptul că, instanța neîntemeiat a dispus încasarea sumei de 75 700 lei cu titlu de datorie, or, din actele cauzei rezultă cert că, deși Oprea Victor a beneficiat de serviciile de locațiune prestate de SRL ”Nagoltrans”, ultimul nu a respectat obligațiunea pecuniară asumată și nu a achitat

integral suma chiriei în termenii și în condițiile stabilite.

90. *Cu privire la pretenției în partea încasării sumei de 7 212,62 lei, cu titlu de prejudiciu material,* Colegiul civil reține că, instanța de fond eronat a respins această pretenție, din următoarele considerente.

91. În conformitate cu pct. 7.1.1 din contract, locatorul se obligă să transmită în locațiune locatarului automobilul stabilit în contract, în stare funcțională bună, conform destinației, respectând toate condițiile contractuale, iar potrivit pct. 7.2.2 și 7.2.3, locatorul are dreptul să ceară repararea prejudiciului cauzat ca urmare a neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale și să verifice condițiile de exploatare a automobilului.

92. Conform pct. 8.1.8 din contract, locatarul se obligă să restituie automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract, în aceeași stare în care i-a fost transmis, ținând cont de uzura normală a acestuia, iar potrivit pct. 8.1.12, locatarul este obligat să verifice minuțios starea tehnică a automobilului la primire și, dacă va observa deteriorări și/sau neajunsuri, să le înscrie în procesul-verbal de transmitere. În lipsa unor astfel de înscrieri, se prezumă că orice deteriorare a fost cauzată de locatar.

93. Potrivit pct. 9.2, dacă locatarul restituie automobilul într-o stare înrăutățită, cu deteriorări și/sau lipsuri, este obligat să repare prejudiciul material cauzat locatorului.

94. Astfel, reieșind din probatoriul administrat, se constată că SRL ”Nagoltrans”, în calitate de locator, și-a executat obligațiile contractuale, transmițând locatarului automobilul în stare funcțională bună, iar locatarul Oprea Victor nu și-a executat obligația de restituire în aceeași stare, prevăzută de pct. 8.1.8 din contract.

95. Colegiul civil reține că între părți a existat un raport contractual valabil, iar transmiterea în stare bună rezultă din procesul-verbal de predare din 30 decembrie 2017, semnat fără obiecții (f.d.12). Ulterior, la ridicarea automobilului s-au constatat deteriorări vizibile : caroserie, bara de protecție față, bara de protecție spate, aplicație medie bara spate, aplicație prag drept, captușeală roata față dreapta (f.d.12).

96. Conform raportului de evaluare a pagubei executat de către „Exauto-Plus”, prejudiciul material cauzat reclamantului de către pârât, constituie suma de 7 212,62 lei, fiind expediată telegramă în adresa acestuia pentru a participa la examinarea mijlocului de transport.

97. În circumstanțele expuse, Colegiul civil va admite cerința cu privire la încasarea sumei de 7 212,62 lei, cu titlu de prejudiciu material, întrucât rezultă dintr-un temei contractual, și anume contractual de locațiune încheiat între SRL ”Nagoltrans” și Oprea Victor, precum și din raportul de evaluare a pagubei nr.543/03A din 20 martie 2018.

98. *Cu privire la cerința privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 9 273,72 lei*, Colegiul civil remarcă că, potrivit art.942 alin.(1) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale

99. Conform art.942 alin. (4) din Codul Civil (în vigoare din 01 martie 2019), în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere.

100. Corespunzător, legiuitorul a stabilit două modalități de despăgubire a creditorului pentru neexecutarea de către debitor a obligațiilor pecuniare, și anume, a stabilit că, creditorul poate pretinde încasarea dobânzii de întârziere, fie, poate solicita încasarea penalității.

101. Colegiul reține că, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta/ apelantă, pentru perioada pentru perioada 11 martie 2018–28 februarie 2019, iar conform calculului anexat la materialele cauzei, dobânda de întârziere aferentă plății locațiunii este de 9 273,72 lei. (f.d.25).

102. Prin urmare, instanța de apel conchide că cerința dobânzii de întârziere în cuantumul solicitat este întemeiată or, Oprea Victor nu și-a executat în termen obligația de plată a sumei conform contractului de locațiune, fiind în întârzierea obligației de achitare.

103. *Cu privire la cerința privind încasarea penalității în mărime de 40 878 lei*, Colegiul civil remarcă că, potrivit art.942 alin.(4) din Codul Civil (în vigoare din 01 martie 2019), în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere.

104. Astfel, ținând cont de cadrul legal enunțat, instanța de apel apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond de a respinge capătul de cerere privind încasarea penalității, ca fiind neîntemeiată.

105. Instanța de apel ca respinge argumentele părții apelante potrivit cărora prevederile art.924 alin. (4) Cod civil actualizat, nu sunt aplicabile speţei, or, raporturile juridice dintre părţi au apărut la 30 decembrie 2017, fiind aplicabile prevederile legale în vigoare până la 01 martie 2019.

106. Concluziile instanței de apel se bazează pe prevederile art.7 alin. (4) și (5) Cod civil potrivit căruia în cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel. În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de

executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

107. *Cu privire la cerința privind încasarea sumei de 12 600 lei cu titlu de venit ratat*, Colegiul consideră întemeiat raționamentul instanței de fond cu privire la respingerea acestui capăt de cerere, reieșind din următoarele considerente.

108. În conformitate cu art.14 alin.(1), (2) Cod civil (în vigoare la data încheierii contractului de locațiune din 30 decembrie 2017), persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

109. Potrivit art.1398 alin.(1) Cod civil (în vigoare la data încheierii contractului de locațiune din 30 decembrie 2017), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

110. Punctul 9.3 din contract, dacă la restituire, automobilul este într-o stare înrăutățită și urmează să fie reparat, locatarul este obligat să achite suma venitului ratat pentru perioada în care automobilul s-a aflat la reparație. Venitul ratat pentru o zi este egal cu suma chiriei pentru o zi.

111. La acest capitol instanța de fond corect a constatat că reclamantul/apelant SRL ”Nagoltrans” nu a fost prezentat nici un înscris ce ar confirma faptul că automobilul de model ”Mercedes E220”, cu numărul de înmatriculare ***** s-a aflat la reparație și pentru care interval de timp. Respectiv, perioada invocată de 10 zile nu a fost probată de SRL ”Nagoltrans”.

112. În același timp, creditorul trebuie să dovedească posibilitatea obiectivă, reală şi nu închipuită, a obţinerii unor venituri şi trebuie să demonstreze că ar fi putut şi ar fi trebuit să obţină anumite venituri, precum şi să dovedească legătura cauzală între încălcare (neexecutare) şi pagubele cauzate, condiţii ce nu au fost îndeplinite de către reclamant.

113. Raportând prevederile legale enunțate la materialul probator al cauzei, Colegiul civil reține că instanța atestă că reclamantul/apelant SRL ”Nagoltrans” a omis să probeze venitul ratat, or simpla invocare a acestuia fără un suport probant nu determină admiterea solicitării în cauză.

114. Articolul 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

115. Prin urmare, instanţa de fond corect a respins pretenția privind încasarea

sumei de 12 600 lei cu titlu de venit ratat, ca fiind neîntemeiată.

116. Potrivit art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

117. Conform art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

118. Dispozițiile art.96 alin. (1) Cod de procedură civilă indică că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

119. Astfel, având în vedere că cererea de apel depusă de SRL ”Nagoltrans”, urmează a fi admisă, Colegiul civil va dispune încasarea din contul lui Oprea Victor în beneficiul SRL ”Nagoltrans” a cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel, formate din taxa de stat în sumă de 287,70 lei (două sute optzeci și șapte lei 70 bani), taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 (trei mii) lei.

120. În contextul celor expuse, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Oprea Victor reprezentat de către avocatul Liliana Bînzari și de a admite apelul declarat de SRL ”Nagoltrans” reprezentată de către avocatul Aliona Palamari, cu casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2024, în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretenției privind încasarea prejudiciului material.

121. În rest, hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2024 se menține fără modificări.

122. În conformitate cu art. 385 lit. c), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de către Oprea Victor reprezentat de către avocatul Liliana Bînzari.

Se admite apelul declarat de către SRL ”Nagoltrans” reprezentată de către avocatul Aliona Palamari.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2024, în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se încasează de la Oprea Victor în beneficiul SRL ”Nagoltrans” suma de 7 212,62 lei (șapte mii două sute doisprezece lei 62 bani).

În rest, hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 iulie 2024 se menține fără modificări.

Se încasează de la Oprea Victor în beneficiul SRL ”Nagoltrans” cheltuielile de judecată suportate în instanța de apel taxa de stat în mărime de 287,70 lei (două sute optzeci și șapte lei 70 bani), taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 (trei mii) lei.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Serghei Dimitriu

Hristina Craveț